

VAKANTIETIP VOOR 2010

Logeren op het CANAL DU MIDI

CARCASSONNE, HET BOEKENDORP MONTOLIEU EN DE KATHARENKASTELEN VAN DE CORBIÈRES LIGGEN VLAKBIJ. JE ZOU BIJNA VERGETEN DAT HET CANAL DU MIDI EEN ATTRACTIE OP ZICH IS, MET ZIJN MOOIE JAAGPAD, EINDELOZE PLATANENRIJEN EN ZEVENTIENDE-EEUWSE SLUIZEN. VOORAL GEZIEN VANAF EEN OPGEKNApte RIVIERAak.

DOOR de patrijspoort waait over het donkere water een koel briesje de hut binnen. Je hoort nog net het zachte ruisen van het water in de sluis. Het geritsel van bladeren in de wind. Verder niets. Het is onze eerste nacht op de *péniche* (woonaak) Lôdelà.

De volgende ochtend ziet alles er anders uit. Een lange rij platanen weerspiegelt in het water, dat wit troebel is, alsof er melk doorheen zit. Vogels kwetteren en over het jaagpad passeren met enige tussenpozen groepjes fietsers en eenzame hardlopers. Soms varen er boten naar de sluis, gevaarten van wit plastic die vooral aan drijvende caravans doen denken. Een dikke man met een opvallend overhemd staat stoer, wijdbeens aan het roer te draaien. Ingespannen alsof hij een driemas-ter bij windkracht elf voor een aanvaring met een klif moet behoeden. Hij roept verwoede bevelen naar zijn echtgenote, een dikke vrouw in een roze broekpak die weifelend een landvast oppakt. Het is de enige actie op dit bladstille water, waarop de Lôdelà vanzelfsprekend op haar plaats lijkt.

Toch lag de boot ooit ver hier vandaan. Nog maar acht jaar geleden lag de Lôdelà, die toen nog gewoon Maryvonne heette, dicht bij de Belgische grens aan een modderige weg tegenover een kerncentrale. Een man die markten afging met oude boeken gebruikte haar als opslag zonder de ambitie haar ooit nog in de vaart te brengen. Ze was gebouwd in de jaren dertig in Straatsburg als een van de eerste stalen aken. Om de toenmalige doelgroep niet te veel moderniteit op te dringen, hadden de bouwers haar dezelfde ronde vormen gegeven als haar houten voorgangers. De motor was zelfs nog een optie: in het binnenschip was een stal voorzien voor de trekpaarden.

Hugues Droulers, de huidige eigenaar, verhuisde jaren geleden vanuit Noord-Frankrijk naar Carcassonne. In zijn nieuwe regio werd hij verliefd op het Canal du Midi. Hij bedacht dat hij nergens anders dan daar, op het water, onder de platanen zou willen wonen. Als hij, op bezoek in het noorden, de Maryvonne ziet liggen heeft hij zijn ideale boot gevonden. Eén detail echter: in de eeuwenoude natuurstenen sluisjes van het Canal du Midi passen geen boten die langer zijn dan dertig meter en de Maryvonne meet er bijna veertig. Hugues laat zich niet weerhouden. Hij koopt de boot en laat op een werf tien meter uit de romp zagen. Een paar maanden later vaart hij haar, over vele honderden kilometers kanaal en onder angstaanjagend smalle bruggetjes door, naar haar huidige ligplaats, waar hij vervolgens zelf het interieur onder handen neemt. Zes maanden per jaar is de Maryvonne nu te huur als één van de buitengewone *gîtes* van Belvilla. De rest van het jaar geniet Hugues er zelf van.

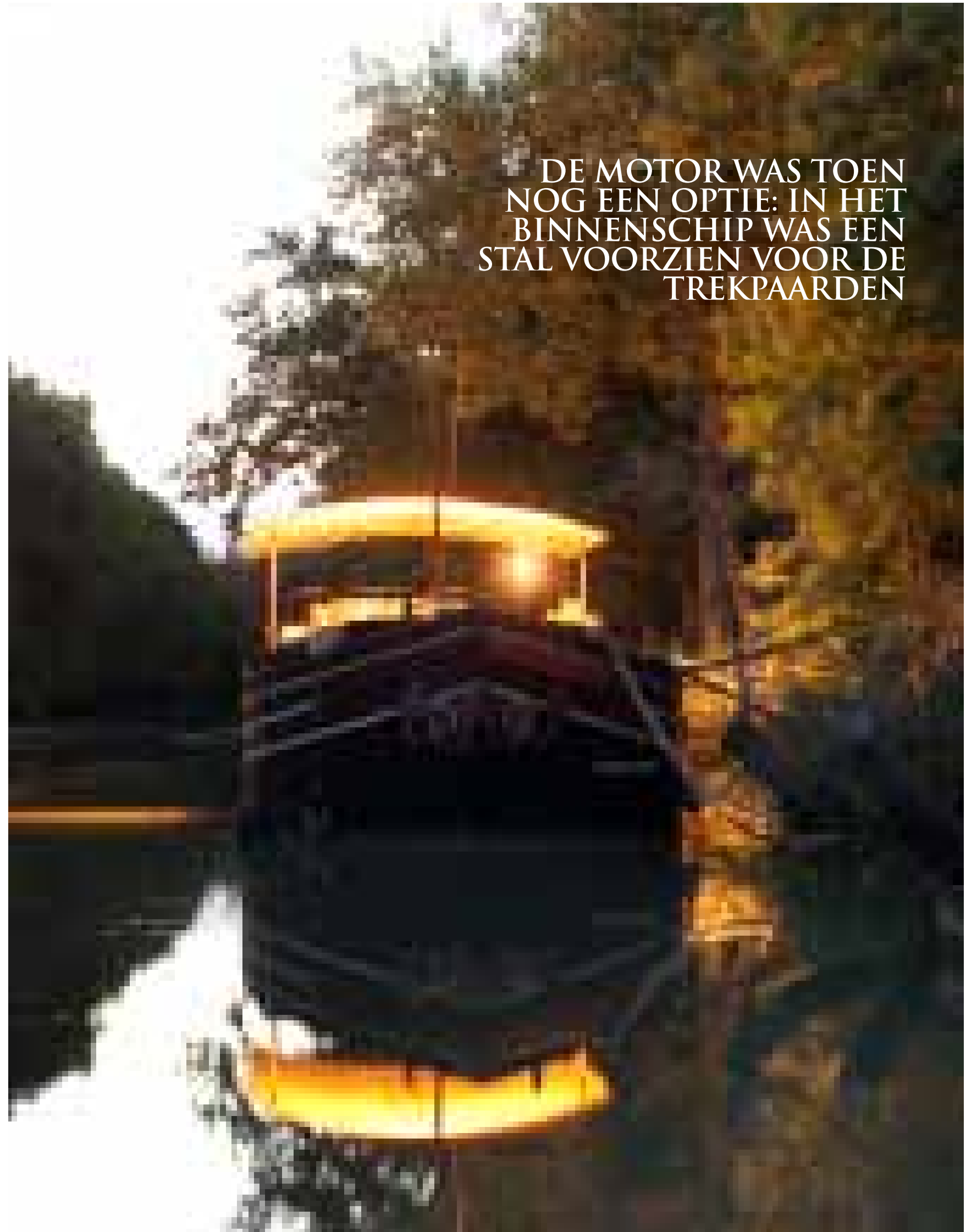
CITÉ DE CARCASSONNE

Die ochtend vermaken de meisjes zich door over de smalle gangboorden rond het schip te lopen en naar de sluis te rennen als er boten aankomen. “Waar is al dat water nou opeens naartoe?” vraagt Laartje, verbluft kijkend naar het metersdiepe gat op de plaats waar zojuist nog kleine golfjes kabbelden. “Ah!” roepen Marijn en Fiene tevreden, om het haar vervolgens, aan de grote tafel, gewapend met tekenpapier en pennen, eens haarfijn uit te leggen. Het voorrecht van een paar schooljaren voorsprong.

We zouden nog uren tevreden op deze boot kunnen rondhangen, maar kun je rustig zitten als op nog geen twintig minuten rijden een van de hoogtepunten van het werelderfgoed van de Unesco te vinden is? Natuurlijk moeten we naar Carcassonne.

‘Tweeduizend parkeerplaatsen naar links!’ ‘Duizend >

DE MOTOR WAS TOEN
NOG EEN OPTIE: IN HET
BINNENSCHIP WAS EEN
STAL VOORZIEN VOOR DE
TREKPAARDEN

naar rechts!’ wijzen enthousiaste verkeersborden, als we de Cité naderen. Een grote geasfalteerde vlakte staat vol met touringcars. Mensen staren met vragende gezichten in foldertjes of lopen groepsgewijs achter een gids aan. Met iets afgevlakt enthousiasme begeven we ons naar de hoofdingang. Tussen de twee grote, ronde torens door wringen de mensen zich in de nauwe hoofdstraat. We zien kleine winkeltjes met hoog opgehangen tassen, wapperende sjaals en een rek vol rinkelende windgongen. We willen opeens niet meer naar binnen en lopen naar links, de brede omgang tussen de twee stadswallen in. Er passeert een kar vol toeristen, getrokken door twee paarden met gehaakte mutsjes. Verder is het hier opvallend rustig, alleen in de verte zien we nog een paar andere mensen lopen. De meisjes klimmen op de verhoging tegen de buitenste verdedigingsmuur en stoppen bij iedere toren om door de geschutsgaten te kijken of op de stenen trappen te klimmen. Op twintig plekken zou je eraf kunnen vallen, maar het pleit voor de Franse overheid dat ze nu eens geen ontsierende veiligheidshekjes heeft neergezet. De enorme verdedigingswallen zien er uitzonderlijk perfect uit voor een constructie uit de vroege middeleeuwen. Alle torens hebben keurige daken van glanzende leisteen en de kantelen zijn recht en hoekig zonder het minste spootje van erosie. De basis van grove blokken zandsteen ziet er nog wel authentiek uit, maar wat te denken van de randen baksteen halverwege? Het voelt onzinnig om gevoelens van nostalgie en eeuwigheid los te laten op een constructie die misschien meer kitsch dan historisch is.

Maar dat valt mee. Honderd jaar voor Christus stond er op de plaats van de huidige Cité al een grote Romeinse nederzetting, Carcaso. De middeleeuwse vestingwallen en het kasteel zijn voor een groot deel op de Romeinse basis gebouwd. De onderkant van de muren, met hier en daar dunne randen van rode baksteen, dateren uit de oudheid. In de twaalfde eeuw was Carcassonne één van de belangrijkste steden van de Midi, een centrum van culturele en economische voorspoed. De katharen vonden binnen de stadswallen tolerantie en bescherming, tot frustratie van de toen almachtige katholieke

kerk. Een kruisvaart en belegering in 1209 maakten een einde aan het liberale stadsbestuur van de dynastie Trencavel. De stad verviel aan de Franse kroon. Daarna werd het eigenlijk nooit meer wat. Met de komst van de kruiswapens verloor Carcassonne een groot deel van zijn militaire belang. Het hield helemaal op toen in 1659 de Vrede van de Pyreneeën werd gesloten. De naastgelegen regio Roussillon hoorde nu bij Frankrijk en Carcassonne lag dus niet langer aan de Spaanse grens. Iedereen met een beetje geld verhuisde naar de nieuwe benedenstad, waar ruim opgezette wijken verrezen en een nieuwe kathedraal. De smalle straatjes binnen de stadswallen verwerden tot een sombere achterbuurt waar alleen arme wevers nog in wilden wonen. De torens begonnen te vervallen en in 1850 werd een plan opgesteld om de fortificaties maar helemaal af te breken. Pas toen werden een paar voor-aanstaande inwoners wakker. Ze riepen de hulp in van de beroemde architect Viollet-le-Duc, die in de jaren daarop de restauratie voortvarend ter hand nam. Iets te voortvarend misschien, want al die pittoreske leistenen dakjes zijn aan zijn fantasie ontsproten en hebben een wellicht iets te hoog Disneygehalte. Maar toch, op een foto uit 1860 zie je dat alle stadswallen destijds nog overeind stonden en dat hij zich alleen op de bovenrand heeft uitgeleefd. Uiteindelijk is maar zo’n tien procent van de totale bebouwing door hem aangevuld. Als Viollet-le-Duc dat destijds niet gedaan had, wat zou er dan nu, 150 jaar later, nog van over zijn geweest? De meisjes en ik vervolgen onze rondgang, die steeds interessanter wordt, door poortjes, doorgangen en over besloten binnenplaatsen. We vinden een kleine doorgang in de binnenmuur waarachter een helder licht schijnt. Het brengt ons naar een zonnig plein in het hart van de Cité, een gedeelte dat veel rustiger is dan de hoofdingang. Zo wandelen we alsnog door de smalle straatjes, eten we op de binnenplaats van een oude herberg en bezoeken we het kasteel. Als we ons een weg banen langs de winkeltjes bij de hoofdingang, realiseren we ons dat we al die mensen eigenlijk nauwelijks hebben gezien.

CHÂTEAU DE SAISSAC

Op de kade bij de Lôdela staan vier fietsen met een grote ketting aan elkaar vastgemaakt. Marijn en Fiene vinden er twee waar ze nét op passen. Met Lara op de stang rijden we over de hobbelige stenen bij de sluis naar het jaagpad onder de platanen. Het moet fijn zijn om hier een urenlange fietstocht te maken; over de oude bruggen, langs de sluiswachtershuizen en de pleisterplaatsen die net als het kanaal in de zeventiende eeuw zijn gebouwd. Heel fijn, als je tenminste

>

GERUCHTEN OVER EEN
SCHAT LEIDDEN ERTOE DAT
HET KASTEEL NOG VERDER
WERD ONTMANTELD

Boven:
Carcassonne,
ooit een van de
belangrijkste
steden van de
Midi

Rechts:
Château de Sais-
sac, een van de
katharenkastelen
bij Carcassonne

niet met O-benen om een kind zit gevouwen dat steeds dwingender piept over het puntige zadel in haar zij. Geen dagtocht dus dit keer, maar een ritje tot aan de volgende sluis. We gaan naar Saissac, die middag. Rond Carcassonne ligt een tiental katharenkastelen, de meeste ten zuiden van de stad, in de Corbières. Maar wij rijden nu naar het noorden, door een landschap dat steeds heuvelachtiger wordt. Hier geen wijngaarden meer, maar glooiende velden hooiland omzoomd door kreupelhout en stukken bos. Van alle kastelen hebben de meisjes Saissac uitgezocht omdat het er, op de foto, nog vrij intact uitzag. Ze willen een kasteel waar je in kunt, niet alleen een paar torens of verbrokkelde muren.

Dat valt op het eerste gezicht tegen. Het kasteel, dat al in de negende eeuw voor het eerst wordt vermeld, werd tot in de achttiende eeuw bewoond. Maar zodra het leeg kwam te staan, zagen omwonenden het als een gratis bouwmarkt waar leisteent, houtwerk en vloertegels voor het oprapen lagen. Geruchten over een eventuele schat leidden ertoe dat het kasteel eind negentiende eeuw nog verder werd ontmanteld. Uiteindelijk, in de jaren tachtig van de vorige eeuw, werd daadwerkelijk een grote pot met munten gevonden – aanleiding voor een permanente expositie in een van de herbouwde zalen. We lijken de enige bezoekers te zijn. Rondlopend over de verlaten binnenplaats en in de gewelfde kelder-ruimtes beginnen de meisjes er toch aardigheid in te krijgen. Ze wijzen op gebeeldhouwde raampartijen hoog in een muur of gaten die aangeven dat er een balkenplafond moet zijn geweest. Het geheel is goed gerestaureerd, simpelweg gericht op het behoud van de huidige constructie zonder overbodige verfraaiingen.

BOEKENDORP

Op de terugweg naar de boot komen we door het dorpje Montolieu. Een natuurstenen brug leidt over een diepe

kloof met een smalle, maar wild stromende rivier. In de oude straatjes hangen op elke hoek bordjes die namen van boekhandels aangeven. Voor verschillende gevels staan tafels op straat met boeken in kisten en op stapels, overal boeken. De meisjes storten zich op de eerste winkel, waar ze een kist met kinderboeken hebben gezien. Er zijn een stuk of twintig boekwinkels in Montolieu, allemaal volgestouwd met grote hoeveelheden oude, antiquarische boeken, maar soms ook heel recente. Mensen nemen de tijd om er uitgebreid in te bladeren of lange conversaties te houden met de eigenaar. Niemand heeft hier haast.

Die avond doen we eindelijk waar de boot voor bedoeld is: alle vier in een ligstoel op het dek, een boek in de hand en een hapje en drankje binnen handbereik. Jammer dat de scholen morgen weer beginnen. We hadden dit nog heel lang kunnen volhouden. ~

www.carcassonne.org

www.saissac.fr

www.montolieu.net

www.belvilla.nl -

ref. FR-11800-05 voor péniche Lôdelà

Bijzondere gîtes

De woonak Lôdelà is een van de ruim 2300 Franse vakantiehuizen van Belvilla. Naast opvallende accommodaties, zoals een slaapboot, een omgebouwde duiventil of een grotwoning, hebben ook de 'gewone' vakantiehuizen van deze organisatie de sfeer van de regio waar ze staan. Denk bijvoorbeeld aan Provençaalse villa's of aan charmante chalets in de Franse Alpen. Prettig is dat de huiseigenaar of beheerder ter plaatse is en graag tips geeft over bijzondere uitstapjes in buurt. Ook de prijzen zijn aantrekkelijk, al vanaf driehonderd euro per week huur je in het hoogseizoen een vakantiehuizing voor vier personen.

Meer informatie: www.belvilla.nl